

Johannes Möring Theodor Wetter

Disputatio De Emptione Et Venditione

Rostochii: Reusnerus, 1603

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn728315785>

Druck Freier Zugang

RU jurist. 26. Feb. 1603
Moringio, Joh.

2 53 44
79

DISPUTATIO
DE EMPTIONE
ET VENDITIONE.

Quam

DEO AUXILIANTE
Consensu & autoritate Amplifs. Jctorum
Ordinis in celeberrima ROSTO-
CHIENSIAcademia.

PRÆSIDE
Clarissimo Viro,
DN. JOANNE MORINGIO,
J. V. D.

Publicè defendere conabitur
THEODORVS WETTER
Osnaburgensis VVestph.

Habebitur Disputatio 26. Februarij in Col-
legio Jctorum hora 7. Matutina.

I. D. 282, 53.
ROSTOCHII
Excusa apud Christoph. Reusnerum. Anno 1603.

Vert.

PRUDENTIBVS, VSV RE-
rum & virtute conspicuis
Viris,

HENRICO WETTER, INCLY-
tæ Republicæ Osnaburg. Senatori & civi
primario, Patri carissimo,

NEC NON

BARTOLDO ET JODOCO WET-
TER, ejusdem Reipub. civibus primarijs,
patruis dilectissimis,

*Hæc Juridicas positiones debita obser-
vantia & amoris ergo*

Offert & consecrat

Theodorus Wetter
Respondens.

THESIS PRIMA.

Emptio venditio est contractus nominatus, bonæ fidei, ultro citroque obligatorius, consensu constans, quo res pretio commutantur. *Definitio.*

II.

Potestque ea bifariam contrahi, vel in scriptis, vel *Diviso.* sine scriptis.

III.

In scriptis emptio celebrari dicitur, quando expressè actum est, ut non valeat contractus nisi literæ per omnia sint absolutæ.

IV.

Quo in casu emptio tunc dicitur perfecta, postquam scriptura in mundum est redacta: Nam ante illam scripturæ absolutionem, uterque contrahentium pænitere potest.

V.

Sine scriptis emptio celebrata dicitur, cum partes inter se simpliciter contrahunt, nullius scripturæ mentione facta.

VI.

Hæc emptio statim atque de pretio & merce constat, perfecta est, aded ut in ea pœnitentiæ locus amplius non sit.

VII.

Contrahitur porro emptio vel purè, vel in diem, vel sub conditione.

A₂

Purè

VIII.

Purè dicitur contrahi quando simpliciter contrahitur, non adjecto die, vel conditione.

IX.

In diem vero dicitur contrahi, quando dies adijcitur, quo perfici debeat.

X.

Sub conditione contrahitur, cum in alicujus rei eventum emptio differtur: ut sit tibi emptus fundus si Cæsar venerit Noribergam ad comitia.

XI.

Hæc ante conditionis existentiam perfecta non est: si igiur conditio defecerit conventio nulla est.

XII.

Deniq; contrahitur emptio vel inter præsentés vel inter absentes, veluti per nuncium vel per epistolam.

XIII.

*Requisita
emptionis
& vendi-
tionis.* Requisita emptionis tria sunt: Consensus ex parte utriusq; ; Res ex parte venditoris; Precium ex parte emptoris.

XIV.

*De
Consensu.* Consensus ille debet esse liber & apertus, non simulatus.

XV.

Quocirca si dissensus vel error in mercis corpore, vel materia deprehendatur, emptio & venditio inanis erit.

XVI.

Quia consensui nihil tam contrarium est, quam error.

XVII.

In corpore erratur, si Ego emo fundum Titianum, Tu verò vendis Cornelianum. In

XVIII.

In materia est diffensus, cum pro auro aes, pro argento stannum, emo.

XIX.

Si verò fuerit duntaxat erratum in nomine aut qualitate, tunc emptio tenebit.

XX.

Vnde si inauratum quid pro auro veneat, valebit venditio si uterq; erraverit.

XXI.

Pretium quod exigimus debet esse certum.

XXII.

*De
Pretio.*

Certam verò pretij quantitatem exprimi & definire dicimus, non tantum si pecuniæ numerus confestim exprimatur: veluti ducentis florenis; sed etiam, si aliqua idonea relatione & demonstratione definiatur; Quæ demonstratio ex præsentis præteritove sumitur, aut ex futuro ducitur.

XXIII.

Ex præsentis præteritove ducitur demonstratio, cum pretium refertur ad quantitatem, non expressam quidem verbis, sed quæ certo loco, aut certa persona designatur; Vnde & illa quantitas reposita quæ sita certitudinem accipiat: Veluti quanti tu Coloniae emisti; vel quanti à testatore emptum est.

XXIII.

Ex futuro sumitur demonstratio idonea, cum pretium in alterius certæ personæ arbitrium confertur: Veluti fundus ille tibi emptus sit, quanti eum Titius aestimaverit.

A;

Qui

XXV.

Qui si nimium rem æstimaverit, recurritur ad arbitrium boni viri.

XXVI.

Si verò planè definire pretium nolit, aut non possit, tunc emptio nulla est.

XXVII.

Non est quoq; valida si contrahentes imperfonaliter dixerint, quod eligent tertium à quo pretij nomine concordentur.

XXVIII.

Vel ut à bono viro, (in genere non facta relatione ad judicem vel certam personam) pretium declaretur.

XXIX.

Debet præterea pretium, in pecunia numerata consistere.

XXX.

Quare non in convenienter hic quæritur: An si ab initio pecunia fuerit promissa, & ex post facto in alia materia cum venditoris consensu, solutio facta, nihilominus venditio remaneat? Remanere censemus.

XXXI.

Pari modo non inutiliter discutietur: An si res detur pro re, interveniente aliqua pecuniæ quantitate emptio vel permutatio sit? Nos ex mente contrahentium id æstimandum arbitramur, vel si id non potest, tunc inspicere debere quid plus valeat, pecuniæ an res.

XXXII.

Inire hunc contractum omnes possunt, qui non prohi-

De
Personis.

prohibentur : Prohibentur autem quidam natura,
quidam lege.

XX XIII.

Natura ut infantes & furiosi.

XX XIII.

Lege non consistit hic contractus : Primò inter
patrem & filium, rebus tamen castrensibus vel qua-
si exceptis.

XX V.

Secundò, inter magistratum & subditos, hoc
tamen usu antiquatum hodiè esse, notat Cacheranus.

XX VI.

Tertiò inter solutum & carceri mancipatum.

XX VII.

Quartò inter medicum & ægrotum.

XX VIII.

Quintò inter tutorem & pupillum, nisi palam
& bona fide fiat, interveniente contutoris autorita-
te, & judicis decreto.

XX IX.

Rerum omnium quas quis habere, possidere, vel *De*
persequi potest, venditio recte fit, sive corporales *Rebus.*
illæ sint, sive incorporales, mobiles vel immobiles,
præsentes, vel absentes, vendentis propriæ, vel alie-
næ, extantes, vel futuræ.

XL.

Res quæ vendi non possunt hæ sunt : Res sacrae,
sanctæ, religiosæ, usibus publicis destinatæ, itigio-
sæ certis tamen quibusdam casibus exceptis, dotales
inæstimatæ, furtivæ, vi possessæ, emphyteuticæ, &
feudales sine domini assensu.

Si

XLI.

Si quis tamen ignoranter has emat, hactenus emisse intelligitur; ut ex empto consequi possit, quod sua interest, se deceptum non esse.

XLII.

Vendi præterea non possunt ædes exustæ, equi mortui, mala venena, nisi adjectione alterius materiæ fiant salubria.

XLIII.

Omnia quoq; armorum genera, ut & esculenta & poculenta, hostibus advehere & vendere non licet.

XLIIII.

De Periculo & commo- modo rei venditæ. Quod ad periculum & commodum rei in specie venditæ attinet: tenendum quod emptione perfecta purèq; contracta, omne commodum & periculum emptorem regulariter respiciat, etiam si res tradita nondum fuerit.

XLV.

Dummodo tamen per venditoris dolum, culpam latam, aut levem, ea non sit in totum, vel pro parte perempta, aut deterior reddita.

XLVI.

Tunc enim ad ipsum venditorem periculum rei venditæ spectat, nihilq; refert an culpa illa sit commissa in faciendo, vel in omittendo.

XLVII.

Vt si res minus sit culta, vel cautio damni infecti non sit petita, vel sua negligentia, furto vel rapina subtracta, vel igne consumpta.

XLVIII.

In omnibus enim hisce casibus, rei venditæ periculum, ipsum venditorem respicit. Quem-

XLIX.

Quemadmodum & tunc cum respicit, si sub conditione emptio sit contracta: quia tunc ante conditionis existentiam perfecta esse non dicitur.

L.

Proindeq; non immerito commodum & incommodum, ante conditionis eventum existens, ad ipsum pertinebit.

LI.

Quare & tunc periculum venditoris erit, si conventio à quantitate: veluti pondere, numero, aut mensura incipiat, & pro singulis ponderibus, numeris, vel mensuris, singula pretia exprimantur.

LII.

Quia & hæc venditio conditionalis est, perfecta q; non dicitur, antequam res adpensa, adnumerata, vel admensa fuerit.

LIII.

Annulatùr hic contractus varijs modis: Primo *Modi quibus annullatur hic contractus.* per mutuuum contrahentium consensum, re adhuc existente integra: hoc est, si pretium, nondum numeratum, nec res tradita sit.

LIIII.

Consensus ille resolutorius, an in continenti, an ex intervallo contractui adhibeatur, parum interest.

LV.

Re tamen amplius non integra pacto vel consensu nudo, contractus non rescinditur, sed opus est retro rem tradi, ac redhiberi, & pretium restitui.

LVI.

Secundò annullatur hic contractus per voluntatem

B

tatem

tatem unius invita parte altera, si de vi, justo metu, dolo, cæterisque causis justissimis probabiliter constiterit.

L VII.

Tertiò per læsionem ultra dimidium: Quod enim venditor tunc beneficio legis 2. C. de rescind: vend: uti possit, dubium nullum habet.

L VIII.

An verò etiam emptori hoc beneficium competat controvertitur? Nos æquè competere putamus.

L IX.

Succurritur tamen læso alternativè ut aut contractus, per suppletionem justii pretij ad æqualitatem reducatur, aut per beneficium d. l. 2. penitus rescindatur.

L X.

Iustumq; illud pretium non ex privato affectu & utilitate, sed ex communi hominum opinione æstimandum.

L XI.

Ita tamen ut etiam consuetudo loci, tempusq; venditionis non negligatur.

L XII.

Sive res sint mobiles, sive immobiles quæ venditæ sunt: Nam in utrisq; dictum beneficium obtinere communiter est receptum.

L XIII.

Quæri hic potest. An locus sit huic beneficio si expressè & specialiter ei sit renunciatum quod negamus.

Dubita-

LXIII.

Dubitatur quoq; de eo, an locum habeat in sciente fundum valere centum, quem lubens pro quadraginta vendidit? Quod putamus.

LXV.

Quarto annullatur hic contractus per retractum proximitatis.

LXVI.

Producit hic contractus actiones duas; actionem empti, & actionem venditi. *De actionibus.*

LXVII.

Actio empti datur emptori ejusq; heredi contra venditorem ejusve heredem, modo tamen pretium sit solutum, vel oblatum, aut fides de eo sit habita. *De actione empti.*

LXVIII.

Non sufficit autem partem pretij solutam esse, quamdiu enim unus nummus deficit, tam diu potest venditor rem venditam loco pignoris retinere, donec integrè de pretio sibi satisfiat.

LXIX.

Vbi igitur pretium integrè est solutum, aut oblatum, aut fides de eo habita, datur hæc actio emptori contra venditorem.

LXX.

Primò ad hoc, ut rem venditam tradat.

LXXI.

An verò teneatur venditor rem ipsam præcisè tradere, an verò præstando interesse liberetur controvertitur? Nos putamus cum præcisè ad rei traditionem obligatum esse si facultatem rei præstandæ habeat; alias præstando interesse liberari posse.

LXXII.

Secundò datur actio empti ad interesse ex eo capite, quod venditor celavit rei qualitatem seu onus; veluti servitutem quam fundus venditus debet.

LXXIII.

Competit etiam in id quod interest, morbi vitijve nomine: si venditor vitium aut morbum sciens reticuit, & ita emptorem decipit: Si item vitium aut morbum venditor ignorans, & rem sanam putans, sanam esse affirmavit.

LXXIII.

Tertiò datur pro evictione rei venditæ, si res vendita per verum dominum evincatur.

LXXV.

Quartò ad repetendas arras, quando emptio partium consensu est dissoluta.

LXXVI.

Notandum tamen arras dupliciter dari posse: uno modo ut sint argumentum & probatio contractus: Altero modo ut partem pretij constituent.

LXXVII.

In posteriori casu recedere à contractu non licet; in priori verò licet.

LXXVIII.

Ita ut si emptor recedat, amittat arras quas dedit.

LXXIX.

Si vero venditor recedit, arras duplicatas emptori restituat.

LXXX.

Actio venditi datur venditori ejusq; heredi, post rei venditæ traditionem, aduersus emptorem ejusq; heredem.

Primò

De
actione
vendit.

LXXXI.

Primò ad hoc, ut pretium rei emptæ numeretur.

LXXXII.

Secundò ad petendas usuras, pretij, non soluti.

LXXXIII.

Sicut enim emptor rem emptam cum fructibus petere potest, ita e contrario venditor potest convenire emptorem ut pretium cum usuris post diem traditionis solvat.

LXXXIII.

Nam cum emptor re fruatur, æquissimum est eum usuras pretij venditori pendere.

LXXXV.

Tertiò ad restituendum id, quod plus debito per venditorem est præstitum.

LXXXVI.

Quartò ad rescindendum contractum, quando fundus venditus est sub pacto legis commissoriæ: hoc est, ut nisi intra certum diem pretium solvatur, res sit inempta.

LXXXVII.

Vnde si non fuerit pretium solutum statuto tempore, competit venditori hæc actio ut emptor rem emptam restituat.

LXXXVIII.

Est tamen post hanc legem commissam in arbitrio venditoris, an hanc legem exercere velit; an verò pretium petere.

LXXXIX.

Quia quilibet juri pro se introducto, renunciare potest.

LXXX.

Alterā tamen via electa amplius variare nequit,
quia per electionem jus quæritur emptori, quod
venditoris varietate illi interverti nequit.

LXXXI.

Quintò ad revendendum fundum ex pacto de
retrovendendo in contractu venditionis apposito.

LXXXII.

In disquisitionem autem venit: Anis qui reven-
dere promisit, præcisè compelli possit ad revenden-
dum? Quod putamus si rei emptæ facultatem habeat.

LXXXIII.

Quare nec triginta annis huic redimendi pacto
præscribi posse defendemus, si ita conceptum fuerit
ut semper & quodocunq; venditori redimere
liceat.

LXXXIII.

Idem tamen putantes si simpliciter nullo tempo-
re expresso, hoc pactum conceptum fuerit.

LXXXV.

Si autem venditor apposuerit hoc pactum infra
certum tempus puta decennium, & neq; ipse neq;
heredes ejus, intra illud tempus pretium obtulerint,
tunc elapso decennio cogere emptorem ad reven-
dendum nemo potest.

LXXXVI.

Quia conditio in forma specifica adimpleri
debet.

LXXXVII.

Et facit vulgata Reg: quod promissum est ad
certum tempus, videtur postea denegatum.

Sextò

LXXXVIII.

Sextò competit etiam actio venditi ad hoc, ut res emptas emptor tollat, quæ ultra tempus in contractu nominatum relinquuntur, aut quod sua interest præstet.

LXXXIX.

Septimò ut reddat sumptus & impensas, in rem venditam post venditionem factas.

C.

Vt si quid in ædificia distracta erogatum sit, aut in equi ægri curaturam impensum ante traditionem.

LXXXVII
LXXXVIII
LXXXIX

LXXXI

Primò ad hoc, ut pretium rei empta

LXXXII

Secundò ad petendas usuras, pretij

LXXXIII

Sicut enim emptor rem emptam
petere potest, ita e contrario venditor
venire emptorem ut pretium cum usu
traditionis solvat.

LXXXIII

Nam cum emptor re fruatur, æ
cum usuras pretij venditori pendere.

LXXXV

Tertiò ad restituendum id, quod p
venditorem est præstitum.

LXXXVI

Quartò ad rescindendum contra
fundus venditus est sub pacto legis
hoc est, ut nisi intra certum diem preti
res sit inempta.

LXXXVII

Vnde si non fuerit pretium solutum
pore, competit venditori hæc actio u
emptam restituat.

LXXXVIII

Est tamen post hanc legem comm
trio venditoris, an hanc legem exerc
verò pretium petere.

LXXXIX

Quia quilibet juri pro se introducto
potest,

B 3

